

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Άρραβώνες

Ἡ δ/νις Νίκη Κ. Κόλλια καὶ ὁ κ. Νικ. Θεοχαρόπουλος ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

Ἡ δ/νις Εἰρ. Κ. Κοτσιμποῦ καὶ ὁ κ. Ἀθαν. Σίδηρης ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

Ἡ ἐφημερὶς εὐχεται ταχεῖαν τὴν σπέψιν.

Γάμοι

Ὁ Γεώργιος Κασόβουλος καὶ ἡ Ἀθηνά Ι. Βέλλιου, ἐτέλεσαν

τοὺς γάμους τῶν τῆν 13.2.1966, ἐν Λαμίᾳ.

Συγχαρητήριον

Ὁ Καστελλιότης Ἰατρὸς Νευρολόγος — Ψυχίατρος κ. Χαράλαμπος Παρ. Στοφόρος καὶ ἡ ἀρετὴ λαβούσα τὴν εἰδικότητα τῆς Ἰατροῦ Καρδιολόγου, σύζυγος αὐτοῦ κυρία Οὐρανία Χ. Στοφόρου, ἐπέστρεψαν ἐκ Βιέννης, ὅπου ἔλαβον μέρος, ὡς κατὰ τὰ Μέλη, εἰς τὸ Διεθνὲς Συνέδριον Ἡλεκτροεγκεφαλογραφίας καὶ Νευρολογίας.

Τοὺς συγχαίρομεν. Ἡ εἰς Τρίκαλα — Θεσσαλίας Πρότυπος Κλινικὴ τῶν τιμᾶ τῶν Καστελλίων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ

Ἐλάβομεν τὴν κατωτέρω ἐπιτολὴν τοῦ κ. Ν. Κ. Βέλλιου Ἰατροῦ - ἀκτινολόγου Σερρών, τὴν ὁποῖαν δημοσιεύομεν αὐτοῦσιαν:

Σέρραι τῆ 24 Ἰανουαρίου 1966

Ἀγαπητά μοι «Καστελλιώτικα Νέα»,

Σὰν Καστελλιότης διαμαρτύρομαι γιὰ τὸ ὑπ ἀριθ. 24 φύλλον Σας ἀναγράφεται ὅτι μερικοὶ Καστελλιῶτες ἐπειτα ἀπὸ ἓνα κυνήγι κάπρου μύριζαν...

Τὴν διαμαρτυρίαν μου βασίζω ἐπὶ τοῦ κάτωθι περιστατικοῦ, ὅστερ μοι ἐδιηγήθη ὁ Μπαράμπης ὁ Πατέρας μου καὶ τὸ ὅποιον καὶ ἐγὼ ἀμυδρῶς θυμάμαι:

● Ἐκ τοῦ περιστατικοῦ αὐτοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ Καστελλιῶτες μετέφεραν στὸ Καστέλλι ζωντανὸν Κάπρον, ὃν βέβαια ὅπως ὁ Ἡρωσάλης τὸν Κάπρον τοῦ Ἐρωσάλη, ἀλλὰ μὲ σύγχρονον, παρ' ὅτι ἀπ' αἰώνων γνωστὸν ὄπλον, δηλαδὴ μὲ τὴν Γυνάικα...

Καὶ ἐξηγοῦμαι. Μένανε ἀκόμη στὸ Καστέλλι μαζὺ μὲ τὸν Μπαράμπη τὸν Μῆτρο στὸ μεγάλο παρκοῦμα σπῆτι μὲ τὸ τεράστιο χαγιάτι μὲ τὰ ξύλινα παρμάκια εἰς χρόνον πρὸ τοῦ 1908...

Οἱ ἀδελφοὶ Βέλλιου ἀσχολούμενοι μὲ ποικίλον ἐμπόριον εἶχανε κάποιον Ζεῖτην καὶ ἦσαν ἀπὸ τοὺς δικούς μας τοὺς Μπάκα, οἱ ὅποιοι

τῆ βοηθεία τῶν συνεκέντρωναν γουρουνάκια, τὰ πῆγαιναν στὴν Νευρόπολι, τρώγανε θελανίδι ἄφθονον ἐκεῖ, καὶ ἀφοῦ μπάζαν ὁ κάδους τὰ πολούσανε πρὸς ὄφελος ὅλων.

Ὅταν λοιπὸν συνεκεντρώθη ἡ ἀγέλη, οἱ ὡς ἄνω εἰδικοί ἦρθαν νὰ πάρουν ὁδηγίαν ἀπὸ τὸ Μπαράμπη—Μῆτρο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποῖου καὶ ὑπῆγετο κατὰ τινὰ ἤρωτον ἢ, ὡς ἄνω, ἐπιχειρήσεις.

Ὁ Μπαράμπης Μῆτρος ἔδωκεν τὸς καταλλήλους ὁδηγίαις καὶ προσέθεσε, ὅμα φανὴ κάνας κάπρος μὴ τὸν ἀγρεύεται ἀλλὰ εἰδοποιήσε με νὰ ἔρθω νὰ τὸν βαρέσω... Ὁ πατέρας μου ἔγραψε κάτω ἀπὸ τὸς σκαμνίτες καὶ ἐμειδίσαε στὸ ἀκουσμα τῆς τελευταίας παραγγελίας, προσθέσας: Γιὰ νὰ μὴ κουράζεται ὁ Μῆτρος ὅμα ἔρθει ὁ Κάπρος παρ' τε ἄλλην τὴν ἀγέλην καὶ τὸν Κάπρον μαζὺ καὶ νύχτα, φέρτε τὴν ἐδῶ, κλείστε τον στὴν μάνδρα καὶ μετὰ ξυπνᾶτε τὸν Μῆτρο νὰ τὸν βαρέσῃ... Οἱ εἰδικοί πῆραν τὴν ἀγέλην καὶ ἀνέβηκαν στὴν Νευρόπολι... Μετὰ μερικὲς μέρες ἐνεφανίσθη ὁ Κάπρος ὁ Μερωσάλης...

Ἀφοῦ τὸν ἄφισαν μερικὲς μέρες νὰ ἐξουκειοθεῖ. Ἐκίνησαν πρῶτὸ ἀπὸ τὴν Νευρόπολι καὶ φέραν τὴν ἀγέλην στὰ ριζὰ τοῦ Μπαράμπου τὸ βραδύ... περιμέναν νὰ νυχτώσῃ

νὰ μὴ ἔαφνιασθῇ ὁ Κάπρος καὶ τὴν νύχτα ρίξανε τὴν ἀγέλην στὴν δημοσίαν καὶ πρὶν φέξῃ τὴν φέραν στὸ χωριό, ἀνοίξανε τὴν μάνδρα μας, ἐκλείσαν μέσα τὴν ἀγέλην μαζὺ μὲ τὸν Κάπρον... Μέχρι νὰ φέξῃ συναγεμῆς στὸν Μερωσάλη... Ἡμεῖς τὰ μικρὰ ὅλα ἐπὶ ποδός, ἦρθαν καὶ οἱ γείτονοι, ὁ Μπαράμπης Μπαράμπης, ὁ Βασίλης Καραπῆλης, ὁ Δροσονικόλης, ὁ Καρακιστής, (Κ. Μπάκας κλπ.) καὶ περιμέναμε στὸ χαγιάτι νὰ φέξῃ γιὰ νὰ γίνῃ καλὴ ἡ σκόπευσις... Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέλαβεν ὁ Μπαράμπης Μῆτρος μὲ ἓνα γινεὶ μακρόκανον τοῦ Δημοσίου, ἀτομικὸν τοῦ ὄπλον...

Σὰν ἐφῆξε καλὰ ἡμεῖς οἱ μικροὶ παρακαλοῦσαμε νὰ μᾶς δεῖξουν τὸν Κάπρον, ἄλλος μᾶς πρόσεχε ἄλλος ὄχι, ἐγὼ εἶδα μόνον κάποια ράχη νὰ ἐξέχῃ ἀπὸ τὰ ἄλλα πολλὰ πολλὰ γουρουνία, ἀλλὰ δὲν κατέλαβα τίποτε περισσύτερο.

Γιὰ μιὰ στιγμή γεμίζει τὸν γινεὶ ὁ Μπαράμπης Μῆτρος, τὸν ἀκουμπᾶ στὸ ξύλινο στηθαῖο τοῦ χαγατιοῦ καὶ περιμένει...—Εἶμαι δίπλα του, σπρώχνονταί στὰ νύχτα τῶν ποδιῶν μου νὰ βλέπω καλότερα, καὶ ἡ καρδιά μου χτυπάει δυνατὰ...—Ἦξε Μῆτρο, λέει κάποιος, ἀπὸ πίσω καὶ ὁ Μπαράμπης Μῆτρος

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΙ

Κεφαλοχώρι ὁμορφὸ καὶ χιλιοπανημένο, στὴ προκοπὴ ἀσύγκριτο, στὸ πρᾶσινο ντυμένο. Ἀστρολογαὶν τὰ σπῆτια του σὰν τίς κορφές τῆς Γκιόνας δὲ τὸ χτυπάει ἄνεμος, γλῆκός εἶναι ὁ χειμῶνας. Τῶχει ἡ Γκιόνα ἀγκαλιὰ τὸ γλυκονανουρίζει, καὶ στὰ λιαυτρία ἀπαλὰ ἡ αὔρα τὸ δροσίζει, σπὸν ἔρχεται ἀπ' τῆ ρεμματιὰ μὲ τὰ δασυὰ πλατάνια, ἀπ' τὰ ἐλάτια τὰ ψηλά, τῆς Γκιόνας τὰ φουμάνια, ὅπου ἀγρίμια κρύβονται, χρυσοσετοὶ φωλιάζουν, κοπάδια γιδουαρόβια βοσκάνε καὶ γεμιάζουν. Παίζου στὰ δέντρα τὰ πουλιὰ, στὰ σπῆτια χελιδόνια, καὶ ἀπὸ τοῦ βᾶτου τῆ δροσιὰ γλυκοκαλοῦν τ' ἀηδόνια.

Αὐλάκια φειδασέροντα καὶ γοργοκυλαρίζουν βουνήσια γάργαρα νερά, κήπους καὶ ἀνθοὺς ποτίζουν. Κοπέλλες πᾶν στὴν Ἐκκλησιὰ μὲ ἑμπόλιαστὰ φουστάνια στὸ χοροστάσι τίς γιορτὲς χορεύουν μὲ ζωντάνια. Ὁ Πετροδῆμος τραγουδᾷ, κλέπει τὸ πελεκοῦδι. Εὐχὲς σκοποῦν, πανιοῦ χαρά, καὶ εἶν' ἡ ζωὴ τραγοῦδι. Εἶναι στ' ἀλήθεια ζωγραφιά, τὸ ἔφκιασε ἡ φύση. Ροδίξει ὅλα τὴν αὐγὴ, χρυσώνεται στὴ δύση.

ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Λ α μ ί α

νὰ μὴ ἔαφνιασθῇ ὁ Κάπρος καὶ τὴν νύχτα ρίξανε τὴν ἀγέλην στὴν δημοσίαν καὶ πρὶν φέξῃ τὴν φέραν στὸ χωριό, ἀνοίξανε τὴν μάνδρα μας, ἐκλείσαν μέσα τὴν ἀγέλην μαζὺ μὲ τὸν Κάπρον... Μέχρι νὰ φέξῃ συναγεμῆς στὸν Μερωσάλη... Ἡμεῖς τὰ μικρὰ ὅλα ἐπὶ ποδός, ἦρθαν καὶ οἱ γείτονοι, ὁ Μπαράμπης Μπαράμπης, ὁ Βασίλης Καραπῆλης, ὁ Δροσονικόλης, ὁ Καρακιστής, (Κ. Μπάκας κλπ.) καὶ περιμέναμε στὸ χαγιάτι νὰ φέξῃ γιὰ νὰ γίνῃ καλὴ ἡ σκόπευσις... Τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέλαβεν ὁ Μπαράμπης Μῆτρος μὲ ἓνα γινεὶ μακρόκανον τοῦ Δημοσίου, ἀτομικὸν τοῦ ὄπλον...

Σὰν ἐφῆξε καλὰ ἡμεῖς οἱ μικροὶ παρακαλοῦσαμε νὰ μᾶς δεῖξουν τὸν Κάπρον, ἄλλος μᾶς πρόσεχε ἄλλος ὄχι, ἐγὼ εἶδα μόνον κάποια ράχη νὰ ἐξέχῃ ἀπὸ τὰ ἄλλα πολλὰ πολλὰ γουρουνία, ἀλλὰ δὲν κατέλαβα τίποτε περισσύτερο.

Γιὰ μιὰ στιγμή γεμίζει τὸν γινεὶ ὁ Μπαράμπης Μῆτρος, τὸν ἀκουμπᾶ στὸ ξύλινο στηθαῖο τοῦ χαγατιοῦ καὶ περιμένει...—Εἶμαι δίπλα του, σπρώχνονταί στὰ νύχτα τῶν ποδιῶν μου νὰ βλέπω καλότερα, καὶ ἡ καρδιά μου χτυπάει δυνατὰ...—Ἦξε Μῆτρο, λέει κάποιος, ἀπὸ πίσω καὶ ὁ Μπαράμπης Μῆτρος

χωρὶς νὰ σημάσῃ τὰ μάτια του ἀπ' τὸν στόχο ἀπαντᾷ—Ναὶ! δὲς πλάτ!— Πρῶτὴ φορὰ ἄκουγα τὸν ὄρο αὐτὸ καὶ τὸν θυμάμαι σὰν τότε, ἀλλὰ τότε δὲν κατέλαβα τί ἐσημαίνε...

Ἔστερα σὰν ἔγινε κυνηγὸς κατέλαβα ὅτι ὁ Μπαράμπης Μῆτρος ἤθελε νὰ κάμῃ μιὰ ἀσφαλὴ πλευρική βολή, γιὰ φαντάζεσθε τὸ κυνηγητικὸ του ρεζερβέ, ἂν ἀντὶ γιὰ τὸν Κάπρον σκότωνε καμμιά Κυρὴ ἡμερὴ γουρουνία πρὸς τὸς ὁποῖες ὁ κάπρος ἔκανε θερμὲς φιλοφροσύνας, κλωθογουρίζοντας ἀνάμυστούς...

Σὲ μιὰ στιγμή ἀκούγεται ἐν Μπαρὰ πού σφύριξαν τὰ αὐτιά μου καὶ βγαίνει ντουμάνι ὁ καπνὸς ἀπὸ τὴν κῆνη τοῦ Γινεὶ, ὅλοι φωνάζανε: Ἔστεσε, Μπαράμπη Μῆτρο!

Ἔτσι λοιπὸν ἐτελεύτησεν σὲ μιὰ ὥρα καὶ στιγμή τῆς ζωῆς του ὁ Μερωσάλης Κάπρος τῆς Βελλιένης Μάνδρας... ●

Δὲν ἀκούσθηκε δὲ στὸ χωριὸ οὔτε τότε, οὔτε ἀργότερα, ὅτι ἀπὸ ὅλους τοὺς λαθόντας μέρος στὸ Ἡρωσάλειον τοῦτο ἄθλο Καστελλιῶτες ὅτι κάποιος ἐμύρισε...

Μὲ Καστελλιῶτικους χαϊρετισμοὺς

Δρ Ν. Κ. Βέλλιος

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Τί πρέπει να προσέχετε κατά την ανατροφή των παιδιών σας. Άπλές επισημονικές αλήθειες.

Σειρά άρθρων Γ ρ α μ μ έ ν ω ν ά π ο Έ κ π α ι δ ε υ τ ι κ ό .

Γενήθηκε το μωρό σας. Χαίρεται ή μπητέρα, ξανάσανε με ανακούφιση ο πατέρας. Μεγάλο γεγονός μιὰ γέννα, γιατί πέρασε ή εποχή που πιστεύαμε πως τὰ παιδιά τὰ στέλνει ή μοίρα. Η μπητέρα πριν από τή γέννα έχει έτοιμάσει τὰ μωρουδικά, αλλά τὸ κυριώτερο ἔχει άρχίσει νὰ προετοιμάζει τὸν εαυτόν της. Θὰ διαβάσετε κανένα ωφέλιμο βιβλιαράκι ή και από πληροφορίες θὰ έμαθε πὼς γιὰ νὰ γεννηθῆ τὸ παιδί δυνατὸ και ὑγιές, είναι απαραίτητο νὰ περάσει τὸ χρόνο τῆς εγκυμοσύνης και πρὸ παντὸς τὸν τελευταίον καιρὸ, μὲ γαλήνη, μὲ ήρημία, άντα πρόγοντας καλά, χωρίς στενοχώριες.

Απαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν καλὴ ανάπτυξη ὄχι μόνον τῶν ανθρώπων, μὰ και τῶν ζῶων και τῶν φυτῶν, είναι τὸ καλὸ ξεκίνημα.

Τὸ παιδί ἄμα ξεκινᾷ καλὰ στὴ ζωῆ, παίρει τὸ ἄδραμα μὲ ὑγεία και μὲ καλὲς συνήθειες, τότε κατὰ πάσαν πιθανότητα και στὴν ὑπόλοιπη ζωῆ του θὰ πᾶει καλὰ. Ἄλλὰ ἄμα ξεκινᾷ ὀσχημα, χωρίς τὸ απαιτούμενο γάλα, μὲ ἀρρώστιες, έντερικά, μὲ κλάματα πού τὸ ἐξουσιάζουν, μὲ σαγρίπνιες, τότε ὑπάρχει ὁ φόβος νὰ ξεστρατίσει ἴσως γιὰ πάντα.

Μὰ είναι δυνατό; Μάλιστα από τώρα και εἴθε γελασμένοις ἂν νομιζετε τὸ αντίθετο. Η ήθικὴ ἀγωγή πρέπει μὲ ξεκινᾷ από τὰ σπαργανα ἀρχίζει και ή διαμόρφωση τῶν καλῶν συνηθειῶν. Πολλοί γονεῖς, είναι ὑπερβολικά μάλακοί, ἄλλοι πάλι είναι ὑπερβολικά απαιτητικοί. Πολλοὶ λυποῦνται ἀπερίτητα τὸ ἀδύνατο πλάσματάκι. Τὸ χαϊδολογοῦνε, τὸ παίρνουν στὰ χέρια μὲ ὅλις φωνάζει, ἄσχετα ἂν εἶναι μῆρα ή μήχτα. Οἱρίστε πὸς διαπλάσανε ἕνα μικρὸ τίρανο κιόλας, πὸς μὲ ὅλις δὲν τὸ κάνουν τὸ δικό του, θ' ἀρχίσει τὶς σπαρακτικὲς φωνές και τὰ δάκρυα.

Μὲ ῥιγὸ περισσότερη ἐπιμονή

ἄλλα ἐτούτα τὰ δυσάρεστα δὲ θὰ εἴχαμε παρουσιαστέι.

Ἄλλοι πάλι γονεῖς, πιστεύουντες πὼς θαβίζουν κάτω από ἀκέραιες ἀρχές, γυρεύουν πράγματα ἀκατορθώτα. Ἀντιστέκονται στὴ φύση τοῦ παιδιοῦ πὸς ἔχει και αὐτὸ τὶς ἀνάγκες του. Δὲν βεβίχουν εὐλυγισία και ἀντίληψη. Ἄν ἐγκαταλείψουμε τὸ παιδί μας νὰ οὐρλιάζει δίχως νὰ ἐξετάσωμε μὴπως πάσχει ή τοῦ χρειάζεται τίποτα, αὐτὸ μμπορεῖ νὰ ἔχη θαιγιές συνέπειες. Γιατί τὸ παιδί ἴσως νὰ εἶναι και ἀρρώστο και μῆς μὲ τὴν ἀκαμψία μας τὸ ἀφήσουμε στὰ νύχια τῆς ἀρρώστιας ἀδοήγητο, και στὸ μεταξύ θὰ ἔχη χειροτέρεπει. (Συνεχίζεται)

ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ

● Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ. στου γεωργοῦ, πὸς λέει τὸ παραμῦθι.

Μὰς λείπει δηλαδή ή ἔνωση και ή μαχητικότητα.

Ἄλλοι ἔχουν δίκιο. Μὰ πὸς δίκιο ἀπ' ὅλους ἔχουμε ἐμεῖς, πὸς σὴν συγχωριανοὶ κάνουμε τὶς διαπιστώσεις αὐτές, ὄχι ἄπλως γιὰ νὰ τὶς γράψουμε, ἄλλὰ γιὰ νὰ ριξωμε τὸ λάδι στὴ φωτιά.

Τί καθόμαστε λοιπόν; Πὸς εἶναι ο ἐπιτροπές; Πὸς εἶναι οὖι παραστάσεις στὴν Κυβέρνηση; Πὸς εἶναι τὰ ἔγγραφα πρὸς ὄλες τὶς καματινὲς και ὑπερκομματικὲς παγτευθύνσεις; Πὸς εἶναι ὁ ὑπερκομμαστειλιωτισμὸς, ἔτσι πὸς νὰ θάξωμε κάθε κατεργᾶρ στὸν πάγκο του και νὰ μάθωμε νὰ ζητᾶμε γιὰ τὸ χωριὸ μας;

Ἐχουμε ἀνμεινείε στὰ παλῆα μὲ τὸ μικροσυμφέρον, μὲ τὰ προσωπικά και τὶς κοκομοιριές.

Μ' αὐτὰ τὸ φράγμα δὲν γίνεται. Τὸ φράγμα θέλει πνοή, ψυχή και ἀγώνες. Ἀγώνες σκληροῦς, σὴν αὐτοῦς πὸς εἰμαστε μαθημένοι και κάνουμε πάντοτε, ὅταν χρειαστῆ και ὅταν ἐκτεθῶμε.

Ἄλλὰ ἔδω μὲ τὴν ἀδράνειά μας και τὴ μακαριότητα μας ἐπιτιθέμεθα κάθε μέρα και σὴν Καστελλιῶτες και σὴν ἄνθρωποι, πὸς θέλωμε νὰ λεγῶμαστε προκομμένοι.

Ἐμπρὸς τί κατεργᾶμε λοιπόν;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Η ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ

Και τὸ χωριὸ μας μαζί μὲ ὄλη τὴν περιοχή Σαλώνων μετὰ τὴν Φραγκικὴ κατάκτηση εἶχε τὴν πύχη ὄλης τῆς Ἑλλάδος, νὰ πέση σὲ Τουρκῶν χέρια τὸ Μάιο τοῦ 1456, τρεῖς χροῖνια δηλαδή μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως και 30 χροῖνια μετὰ τὴν κατάληψη τῆς Θεσσαλονίκης.

Οἱ Τούρκοι διήρσαν ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα σὲ βιλαέτια, ἕνα εἶδος Γενικῆς Διοικήσεως, τὰ ὀποῖα διοικούσε ὁ Βελῆς, σὲ Σαντζάκια, δηλαδή νομοῦς τοῦς ὀποῖους διοικούσε ὁ Καϊμακάμης, σὲ Μαχαγιέδες, δηλ. σὲ δήμους πὸς κυβερνοῦσαν Δήμαρχοι, πὸς τοῦς ἔλεγαν Μουδῆριδες και τέλος σὲ Καριέδες, δηλ. Κοινότητες με κοινοτάρχες τοῦς Μουχτάρηδες.

Ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, ή Ἡπειρος και ή Θεσσαλία ἀποτελοῦσαν ἕνα βιλαέτι πὸς εἶχε πέντε Σαντζάκια.

Ἡ Εὐβοία με τὴν Ἀνατολικὴ Στερεὰ Ἑλλάδα ἀποτελοῦσαν ἕνα Σαντζάκιο, τὸ Σαντζάκιο τοῦ Εὐρείου, ὀπως τὸ ὀνόμαζαν τὰ χροῖνια ἐκεῖνα με ἔδρα τὴν Χαλκίδα.

Δηλαδή τὸ χωριὸ μας ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὑπῆγετο στὸ βιλαέτι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος και εἰδικότερα στὸ Σαντζάκιο τοῦ Εὐρείου, τὸ ὀποῖο περιελάμβανε τὴν Εὐβοία, τὴν Ἀττικὴ, τὴ Θήβα, τὴ Λαμβαδιά, τὸ Τουρκοχώρι, τὴ Μαιντωνίτσα, τὸ Ζητούνι, τὸ Ταλάντι, τὰ Σάλωνα και τὸ Μαλανδρίνο.

Ἀπὸ πλευρᾶς Καζᾶ ὑπῆγετο στὸν Καζᾶ τῶν Σαλώνων.

Παράλληλα ὄμως με τὴν διαίρεση αὐτὴ τὴν καθαρὰ τουρκικὴ ὑπῆρχε και ὁ Κοινοβιακὸς θεσμὸς τῶν Κοινοτήτων, πὸς εἶχε τὶς ρίζες του βαθειὰ στὸ Βυζάντιο και ἴσως βαθύτερα στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, θεσμὸς πὸς ὄχι μόνον δὲ μπόρεσε νὰ τὸν καταλύσει ή Τουρκοκρατία, ἄλλὰ τὸν υἰοθέτησε, διότι τὴν ἐξυπηρετοῦσε.

Εἶναι μεγάλο τὸ πρόβλημα τῆς καταγωγῆς τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ, πλὴν ὄμως αὐτὰ ἄλλοτε θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν.

Δηλαδή, ὅταν λέμε θεσμὸς τῶν

Κοινοτήτων μιλάμε γιὰ τὸν τρόπο τῆς διοικήσεως τῶν χωριῶν ἀπὸ τοῦς ἴδιους τοῦς ραγιάδες στὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας.

Τὸ χωριὸ μας ἀπὸ τὰ ἔγγραφα και τὶς παραδόσεις πὸς σώθηκαν δὲν τὸ καταῶρησε τουρκικὸ στοιχεῖο, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ—δυσὸ οἰκονομικὲς Ζαμπίτες, τύποι δηλαδή τοποτηρητῶν, καταῶμενοι ἀπὸ τοῦς παλῆους προνομιστοῦς στρατιῶτες τοῦ Μωάμεθ τοῦ Πορθητοῦ.

Ὅλων αὐτῶν τῶν μικρῶν ἀγάδων σώζονται οὖι σφραγίδες πάνω στὰ κτῆματα τῆς Τουρκοκρατίας, τὰ Χοτζεῖτια, και τὰ λογιῆ—λογιῆς ἔγγραφα, πὸς περιέσωσε εὐλαβικὰ ὁ συμπολίτης μας κ. Χαροῶλ. Ζεῖνης.

Ἔτσι βλέπουμε τὸν Καλλὶ Σαράτζι Ζαμπῆ Ἄγᾶ στὰ 1782. Τὸν Ἄλλῃ Πασᾶ Ζαμπέτογλου γύρω στὰ 1750. Τὸν Καλλὶ Μέρτζαγα στὰ 1818. Ἐπίσης στὰ 1727 τὸ Μεχμέτ Τζελεπι κ.ἄ.

Ἐνὸ ἀντίθετα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐλάχιστο κατακτητικὸ τουρκικὸ στοιχεῖο βγαίνει καθαρὰ πὼς ἄνθησε στὸ χωριὸ μας ὁ θεσμὸς τῆς δημογεροντίας.

Κάθε χροῖνο οὖι Καστελλιῶτες, ἐκεῖ πρὸς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, τέτοιο καρὸ δηλαδή, γιὰ τὸ τουρκικὸ ἔτος ἄρχιζε ἀπὸ τὸ Μάρτη, μαζεύονταν ὄλοι οὖι ἠλικιωμένοι συγχωριανοὶ μας, μετὰ τὴν ἐκκλησία κάτω ἀπ' τὰ δένδρα τοῦ Ἀη—Γιωργιοῦ και ἐκεῖ διαβοῆς ἐξέλεγαν ἕνα δημογέροντα και τέσερους γερόντους, εἶδος Κοινοτικῶ Συμβουλίου, πὸς διαχειριζταν τὰ κοινά. Μαζὶ μ' αὐτοῦς ἐκλεγταν και ἕνας γραμματέας πὸς ἦταν συνήθως ὁ ἀναγνώστης τῆς Ἐκκλησίας.

Πολλὰ ἦταν τὰ καθήκοντα, πὸς εἶχαν νὰ κάμουν οὖι γερόντοι με τὸν δημογέροντα.

Φρόντιζαν γιὰ τὴ φορολογία, τὶς ὑποχρεώσεις δηλαδή πὸς εἶχε ὁ καθένας στὸ χαράτσι. Φρόντιζαν γιὰ τὰ κοινά, τὶς ἀράδες τοῦ νεροῦ, τὰ παῖσματα, τὶς ἀνάγκες τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὰ γράμματα

● Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελ.

Η ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ

(Συνέχεια εκ τής 3ης σελίδος)
των παιδιών και είχαν κι' αστυνομικά καθήκοντα, αλλά έκαναν και το δικαστή στις διάφορες διενέξεις μεταξύ των συγχωριανών μας.

Η δημογεροντία εκπροσωπούσε το χωριό στα Σάβωνα όπου υπήρχε το Συμβούλιο των Προστών. Αυτοί άσκούσαν ένα είδος έφειταικών καθηκόντων στα θέματα των διενέξεων. Πολλές φορές μάλιστα έπηρέαζαν κι' αυτή την Τουρκική Διοίκηση.

Τα λογής—λογής έγγραφα τα έγραφε ο γραμματέας ο δε δημογεροντας θεωρούσε τις υπογραφές και τις μαρτυρίες.

Η έβλογη αυτή των δημογεροντων γινόταν μεταξύ των πιο πλουσιων συγχωριανών μας. Έτσι βλέπουμε στα διάφορα έγγραφα να περνούν από τη δημογεροντία από το 1720 και δώθε ο Δημήτρης Κολλιόπουλος, ο Κυριαζής Ζείνης, Σταμάτης, Στάθης και Δημήτρης Ζείνης, Ηλίας και Νικόλαος Βέλλιος, Λουκάς Ρουσσος, Δρόσος Κορδόγιαννος, Νικόλας Κοτσίκης, Λάμπρος Λυκαυτέρης, Κυριαζάκος, κ.ά.

Μέσα στα χρόνια τής σκλαβιάς ο κοινοβιακός αυτός θεσμός τής δημογεροντίας, ο οποίος όπως φαίνεται ήρμασε τον 16ον και 17ον αιώνα, περιέσπασε την οικονομική δράση του χωριού μας στο 'Απάνω—Καστέλλι και σχεδόν κυριαρχούσε άπέναντι από τον κάτακτητή.

Κατάφερε ώστε γύρω από το μοναστήρι του 'Αγίου Γεωργίου να δεθθ καλά το χωριό μεταξύ του

και να περάση μέσα από το ζυγό μέχρι την επανάσταση του 1821 άκμαίο ώστε να βοηθήση τον ξεσπρωμό και με τα παλληκάρια του και με τα χεράματα του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πραξιδευτικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ» παίρνοντας άφορμή από την σε άλλη στήλη τής έφημερίδος δημοσιευμένη έκκλησι τής 'Ενοριακής 'Επιτροπής του Ι. Ναού ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΙΟΥ, πήρε την άπόφασι να άνοιξη κατάλογο των δυναμένων να προσφέρουν διά την θεράπειαν των άναγκών τής 'Εκκλησίας μας και ως πρώτος προσφέρων έγγραφεται διά ποσόν θραγκών 3.000 (α' δόσης). Από τούς Συμμετεχόντες μας του 'Εξωτερικού στους οποίους θα στέλλωμε εις το έξης το φύλλον μας 'Αεροπορικώς ύστερα από Γράμμα του Θύμιου Παπανικολάου, ότι το πρώτο φύλλο τής έπανεκδόσεως τής 'Εφημερίδος μας το πήρε στις 12 Φεβρουαρίου 1966, περιμένωμε να θυμηθούν την 'Εκκλησία τους και να μάς στείλουν ότι μπορούν ώστε όταν με το καλό γυρίσουν να την βρούν συγχρονισμένη με ηλεκτρικά φώτα, μεγάφωνοι, πιλατείες και με το Ρολόι (δωρεά του 'Αξέχαστου Ν. Κοτσίκη) να κτυπάη τις ώρες γιατί τώρα δεν... τα καταφέρνει λόγω θλιάθης ώριαμένων έξαρτημάτων του που θέλουν άντικατάστασι.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος το Δ.Σ. του Συλλόγου μας σάς προσκαλεί στον έτήσιο χορό των Καστελλιωτών που θα γίνη το θράδυ του Σαββάτου 5ης Μαρτίου 1966 στο Κέντρο «Νησιώτικη Ταβέρνα». Όδός Σωτήρος 19—Πλάκα. Τηλ. 238.647. Τάμπιλ - ντόξ δεχ. 65, κατ' άπομον εις το όποιον δεν περιλαμβάνονται τα ποτά.

Προσέλθετε εγκαίρως από ώρα 9 μ.μ. διότι δεν θα εύρετε τραπέζι.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου
«ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ

Σταγόνες λαδιού από το καντήλι του αγίου Νεκταρίου σώζουν Ετοιμοθάνατη γυναίκα.

Τόν περαισμένο Νοέμβρη, εις το χωριόν Κρήνη των Πατρών ήτο βαργιά άρρωστη ή Μελομαμένη σύζυγος Γεωργίου Παπαλεξοπούλου, ή όποία λόγω τής σοβαράς καταστάσεως τής μετεκομίσθη εις κλινικήν των Πατρών. Οι γιατροί ύστερα από συνεχή Ιατρικά, συμβούλια διαπίσπασαν ότι ή άσθενής ύπέστη καθ' ύποπρσην έγκεφαλικήν συμφορήσιν και ότι δεν υπήρχε έλπίδα σωτηρίας. Η γνώμη των γιατρών ειχε έπιηρέασει το οικογενειακό περιβάλλον τής άρρωστης με άποτέλεσμα να άγορασθούν τα άποραίτητα σάβωνα και να περιμένουν από στιγμής σε στιγμή το μοιραϊόν. Η Παπαλεξοπούλου περιέπεσαν εις κοματώδη κατάσταση οι δε δικοί τής ήσαν γύρω της μαζεμένοι και προίμεναν να τής κλείσουν τα μάτια.

Η Παπαλεξοπούλου, ειχε μια κουιιάδα από πολλών έτών Καλόγηρα στο Μοναστήρι του 'Αγίου Νεκταρίου Αιγίνης. Αυτή μόλις έπληροφαιρήθη το έν λόγω γεγονός ειχε διαφορετική γνώμη από τους γιατρούς. 'Επίστευσε άμέσως πως ήτο δυνατόν ή νύφη τής να ζήση. Πίστις άγνή, άγαθή, πνευματική. 'Επίστευσε πως ήτο δυνατόν να γίνη θαύμα. Το θαύμα του 'Αγίου Νεκταρίου που τόσα χρόνια ύπηρετούσε με άφοσίωσιν.

Άλλως τε, όπως ή Καλόγηρα, ειδη προ ήμερών εις τον ύπνον τής τον 'Αγιον Νεκτάριον, ο όποιος τής ειπεν, ότι ή νύφη τής θα ζήση. Κατόπιν τούτου ή Καλόγηρα έλαβε με όλας τας τιμάς που έπιθάλλονται λάδι από το Καντήλι του 'Αγίου Νεκταρίου και μετέβη άμέσως εις τας Πάτρας. Άμέσως πήγε στην κλινικήν, όπου ένοσηρεύετο ή νύφη τής, πήρσισε εις το κρεβάτι τής άρρωστης και άφου την έσταύρωσεν εις το μέτωπον με όλίγο λάδι που ειχε βρέξει σε λίγο θαμπάκι από το καντήλι του 'Αγίου Νεκταρίου τής έρριξε έν συνεχεία δύο σταγόνες λάδι στο στόμα τής. Το θαύμα έντός όλί-

γων λεπτών έγινε. Η άρρωστη άνοιξε τα μάτια τής και σιγά σιγά άρχισε να μιλάη. Την άλλη μέρα ή Παπαλεξοπούλου βγήκε από την κλινική τελείως καλά και τώρα χάρις στο θαύμα βρίσκεται και πάλι στο χωριό τής, στην Κρήνη των Πατρών και άσχολείται με τα οικιακά τής.

Σ.Ν.Κ.

(Στο άλλο φύλλο θα γράψωμε λίγα από το βίο του 'Αγίου Νεκταρίου και για το μοναστήρι του που βρίσκεται στην Αίγινα.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ ΘΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΩΜΕΝ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΠΟΥ ΜΑΣ ΙΕΣΠΕΙΛΑΝ ΤΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΙΣΧΥΕΤΕ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΙ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥ

ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ

'Αποκρές

Τ' άποθραδύ τις άποκρές, που ήταν μεγάλες και μικρές —έτότε τον παλιό καιρό, που γλεντοκόπασε πο χωριό— όλο μαζί — τα σόια, (μικροσυγγενολόγια) όλοι μαζί άποκρούσαμε, το λέγαμε — χορεύαμε. Σ' ένα τοπί όππίο ο σφράς — κοπιιάσετε και μετá χαράς — κόπες και πίπτες — που να φάς! στο γλέντι μιάνι—μιάνι, ω ρε! πραιούδια, τί φωνή! «κι έγώ ή τριγύνα ή γιορφανή» — το γλέντι μας γαίτανι — κι εκεί που τ' άναβούσαμε λίγα το μακαρεύαμε, το φερμαίε κι ένα σκιανί. Όλονυχτίς με τον καπμά — έβην ειχε ο σεβντάς σωμά — μάς έπαίρνε ή μέρα ή Καθαροβευτέρα. Α. ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΗΣ